

O B A V J E Š T E N J E
O ZAŠTITI POVJERLJIVIH POSLOVNIH PODATAKA
U POSTUPKU PRED AGENCIJOM ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE¹

Svi učesnici na tržištu Crne Gore mogu pred Agencijom za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: "Agencija") u postupcima koji se vode po zahtjevu stranke, kao i postupcima koje Agencija vodi po službenoj dužnosti, postavljati zahtjeve o zaštiti podataka i/ili izvora podataka sadržanih u zahtjevu, odnosno u dokumentaciji ili informacijama koje učesnici na tržištu dostave ili na drugi način učine dostupnim Agenciji.

Imajući u vidu da značajan broj podataka može biti javno dostupan, a naročito i da određeni podaci ne mogu biti predmet zaštite u skladu sa odredbama *Zakona o slobodnom pristupu informacijama* („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12), to je neophodno da podnosilac zahtjeva, odnosno stranka u postupku, na jasan, nedvosmislen i potpun način obrazloži neophodnost svakog pojedinačnog zahtjeva za zaštitu određenog podatka ili informacije, visinu i vrstu štetu koja može nastati u slučaju dostupnosti trećem licu, kao i proporcionalnost zahtjeva u odnosu na interes javnosti, a kako bi svaki pojedinačni zahtjev bio ocijenjen u skladu sa uslovima zaštite iz čl. 38 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12) (u daljem tekstu: „Zakon“).

Predmetno obavještenje se izdaje sa ciljem obezbjeđivanja ekonomičnosti i efikasnosti postupka, zaštite svih stranaka u postupcima pred Agencijom, kao i javnog interesa i trećih lica koja mogu imati pravnog interesa u postupku koji se pred Agencijom vodi u skladu sa Zakonom.

I Podaci koji mogu biti predmet zaštite:

1. Podaci koje Agencija prikupi u toku ispitnog postupka, koji su dostavljeni ili utvrđeni na bilo koji način (podnesci stranaka, neposrednim uvidom, na usmenoj raspravi, na osnovu saradnje sa drugim državnim organima i organizacijama ili na osnovu zahtjeva za dostavljanje podataka i dokumentacije trećeg lica) mogu biti predmet zaštite na osnovu mjere zaštite izvora podataka ili određenih podataka („**Zaštićeni podaci**“), koja se donosi u skladu sa čl. 38. Zakona. Primjena ove mjere je jedini oblik zaštite podataka u postupcima pred Agencijom, i u skladu sa tim nije dozvoljen nijedan drugi vid povjerljivosti, uklanjanja ili brisanja podataka koji nije obuhvaćen ovom procesnom mjerom.
2. Povjerljivi poslovni podaci, na koje se može primjeniti mjera zaštite podataka, uključuju:
 - 1) Poslovne tajne – povjerljive informacije o poslovnoj djelatnosti učesnika na tržištu čije objavljivanje u javnosti, kao i dostava nekom trećem licu može ozbiljno ugroziti interese učesnika na tržištu na kojeg se odnosi. Pod poslovnom tajnom se naročito podrazumijevaju: tehničke i/ili finansijske informacije koje se odnose na *know-how*, metode procjene troškova, proizvodni i drugi komercijalno osjetljivi postupci, izvori snabdijevanja, proizvedene i prodane količine, spiskovi kupaca i distributera, marketinški i promotivni planovi, troškovi i struktura cijena i komercijalna strategija;

¹ Cilj obavještenja je omogućavanje zaštite poslovnih i komercijalno osjetljivih podataka u postupcima pred Agencijom, efikasno i ekonomično upravljanje postupkom kao i transparentan i unaprijed poznat obim primjene prava iz čl. 38 Zakona.

- 2) Podatke koji nijesu poznati javnosti, a zaštićeni su odgovarajućim mjerama od strane vlasnika ili korisnika podatka, njegovom poslovnom politikom, ugovornim obavezama ili odgovarajućim standardima u cilju očuvanja tajnosti;
 - 3) Drugi povjerljivi podaci, ako bi njihovo objavljivanje nanijelo značajnu štetu licu koje zahtijeva zaštitu tog podatka, u zavisnosti od specifičnih okolnosti svakog slučaja, to se može odnositi na informacije koje dostavljaju treća lica koji su stvarni ili potencijalni konkurenti na tržištu, ili na njihove poslovne partnere, kupce ili dobavljače. Kod ocjene značaja ovih podataka, Agencija će posebno imati u vidu mogućnost utvrđivanja kaznenih ili drugih mjera koje učesnik na tržištu može preduzeti prema drugim učesnicima na tržištu koji određene informacije dostave ili na drugi način učine dostupnim Agenciji. Ovi podaci naročito obuhvataju podatke koji omogućavaju trećim licima identifikaciju podnosioca inicijative za ispitivanje povrede konkurencije ili drugih lica koja imaju opravdan interes da ostanu anonimni.
3. Podaci koji ne spadaju u navedene kategorije poslovne tajne i drugi poverljivi podaci ne mogu biti predmet zaštite u postupku pred Agencijom, bez obzira na oznaku u podnescima ili u drugoj komunikaciji sa Agencijom kao „poslovna tajna“ ili „povjerljivi“. To se naročito odnosi na podatke koji su u vrijeme podnošenja zahtjeva za zaštitu podataka već poznati van subjekta na kojeg se odnose, ili su dostupni u akademskim ili drugim stručnim zajednicama ili se mogu izvesti na osnovu drugih javno dostupnih podataka (npr. informacije koje se odnose na podatke koji su dostupni javnim uvidom u Centralni registar privrednih subjekata Poreske uprave Crne Gore ili privrednim registrima drugih država, odnosno na zvaničnoj Internet strani učesnika u postupku itd.). Pored toga, podaci koji su izgubili komercijalni značaj, naročito zbog protoka vremena, ne mogu se više smatrati povjerljivim. Agencija će u svim slučajevima, osim kod zaštite patentnih ili drugih proizvodnih prava i tehnoloških saznanja, smatrati da podatak ne može imati karakter zaštićenog podatka istekom roka od dvadeset četiri (24) mjeseca na koji se podatak odnosi. Kao opšti rok u kojem nastupa prestanak svojstva povjerljivosti podataka smatra se rok od pet (5) godina, u kom slučaju svojstvo povjerljivosti podatka se može priznati samo u slučaju obrazloženog dokaza da predmetni podaci i dalje sadrže bitne elemente komercijalnog karaktera učesnika na tržištu na kojeg se odnose.
4. Primjer podataka koji se, osim u izuzetnim i opravdanim slučajevima, ne prihvataju kao poslovne tajne ili povjerljive informacije, uključuju:
- 1) Podatke u vezi drugog učesnika na tržištu (kao što je najavljena cijena, podaci o prodaji i sl.). Izuzetno, podaci dobijeni na osnovu ugovora sa drugim učesnikom na tržištu mogu se smatrati povjerljivim, pri čemu odredbe o obavezi povjerljivosti ugovornih strana ne mogu imati uticaja na obavezu stranke u postupku da iste učini dostupnim Agenciji;
 - 2) Podaci koji su poznati i drugima, osim učesniku na tržištu na kojeg se odnose (kao što su cijene, promjene cijena, početak primjene takvih promjena i imena kupaca, distributera, partnera i sl.);
 - 3) Činjenice koje se odnose na zahtjev za izuzimanje od kažnjavanja ili smanjenje kazne, shodno posebnim ovlaštenjima Agencije i u skladu sa Zakonom, osim ako bi otkrivanje takvih činjenica moglo da ugrozi primjenu posebnog ovlaštenja Agencije iz čl. 69. Zakona, vođenje ili okončanje postupka;

- 4) Podatak koji je u ranijem postupku pred Agencijom dostavljen bez zahtjeva zaštite sadržaja ili izvora ili zaštita nije odborena, ali se u sekundarnom, drugom postupku zahtjeva zaštita istog podatka;
- 5) Vrijednost i obim prometa najznačajnijih kupaca i dobavljača, kada je za isto zahtijevana zaštita i osim kada podaci nijesu javno dostupni;
- 6) Organogram povezanih lica, kao i unutrašnje uređenje privrednih subjekata koji su predmet koncentracije, osim kada nijesu na drugačiji način već poznate javnosti ili trećem licu;
- 7) Podatke o tijelima za zaštitu konkurencije i državama u kojima je koncentracija uporedo prijavljena ili je u postupku;
- 8) Lična imena i položaj zaposlenih ili drugih osoba koji su direktni ili indirektni učesnici u postupku;
- 9) Podaci i informacije koje mogu predstavljati potencijalnu povredu konkurencije.

II Način ostvarivanja zahtjeva za zaštitu podataka:

1. Kod podataka koje stranka dostavlja putem podneska u ispitnom postupku **potrebno je da se dostavi u jednom primjerku isprava u originalnom (neredigovanom) tekstu sa potpunim sadržajem** (u daljem tekstu: „originalna verzija“), bez bilo kakvih oznaka i **kopija te isprave** sa tačnim određenjem podataka na koje se zahtjev za zaštitu odnosi. Označavanje se vrši podvlačenjem ili zaokruživanjem na kopiji isprave, tako da podatak čija se zaštita zahtijeva bude vidljiv za službena lica Agencije koja vode postupak i koji je predmet obrazloženja za zaštitu od stranke. Na isti način se ostvaruje zaštita podataka po zahtjevu trećih lica koja dostavljaju podatke u ispitnom postupku. Zaštita podataka se može zahtijevati u odnosu na cjelokupan dokument ili njegov dio, odnosno mora biti sveden samo na nužni dio².
2. Lica koja dostavljaju podatke i informacije po zahtjevu Agencije i u skladu sa Zakonom nemaju pravo da se pozivaju na poslovnu tajnu radi odbijanja saopštavanja određenog podatka ili dostavljanja dokumentacije. Stoga, svi podaci koji se dostavljaju Agenciji u postupku moraju biti potpuno dostupni i vidljivi, odnosno lice koje ih dostavlja u originalnoj verziji ne može samostalno da zatamnjuje, briše ili na drugi način uklanja ili sakriva podatke za koje smatra da treba da imaju svojstvo zaštićenih podataka.
3. Ako su podaci, na koje se odnosi zahtjev, već sadržani u spisima predmeta Agencije, stranka u tom postupku može, nakon uvida u spise predmeta, tražiti kopije isprava u predmetu (podnesci, zapisnici i sl.) koji sadrže podatke na koje se odnosi zahtjev.
4. Ako treće lice, koje nema svojstvo stranke, smatra da se u postupku izvode ili su izvedeni dokazi koji sadrže podatke koji mogu biti predmet zaštite, potrebno je da u svom zahtjevu konkretno navede koja vrsta podataka je u pitanju, na šta se odnose i detaljno obrazloži razloge zahtjevanje zaštite podataka i/ili izvora podataka. Službena lica Agencije će po

² Na primer : Originalna verzija kada glasi: „Od „XYZ“ je tokom 2010. godine pribavljeno 100t sirovine...“, tada verzija zahtjeva za zaštitu podataka glasi: „Od „████“ je tokom 2010. godine pribavljeno 100t sirovine...“.

prijemu takvog zahtjeva izvršiti provjeru u spisima predmeta da li su sadržani takvi podaci i o tome obavijestiti podnosioca zahtjeva. Ako spisi sadrže podatke na koje je usmeren zahtjev, podnositelj zahtjeva može na osnovu navedenog obavještenja dostaviti preciziran zahtjev sa konkretnim navođenjem podataka za koje zahtjeva da budu zaštićeni.

5. Zahtjev za zaštitu podataka treba da bude posebno i eksplicitno naveden i da sadrži razloge za svaki pojedinačan podatak na koji se zahtjev odnosi. Agencija očekuje da razlozi budu navedeni detaljno i konkretno, radi omogućavanja ispunjenosti uslova proporcionalnosti i srazmjernosti prema interesima javnosti i mogućnosti nastanka materijalne ili nematerijalne štete za podnosioca. Standardizovani i nekonkretizovani navodi sa zahtjevom povjerljivosti i druge tipske forme zahtjeva sadržani u elektronskim porukama (e-mail) ili drugoj komunikaciji, se ne smatraju kao zahtjev za zaštitu podataka.

Ako se zahtjev odnosi na veći broj podataka, poželjno je, ali ne i obavezno, da se dostavi u tabelarnom prikazu, sa rubrikama kao na primer:

	Citat Originalnog podatka (mesto u ispravi - str., red. i sl.)	Razlozi	Predložena forma povjerljive verzije
1.	„Od „XYZ“ je tokom 2010. pribavljeno 100t sirovine...“ (str. 15, 3. red odozgo)	Naziv dobavljača konkretne sirovine nije poznat konkurentima, i ova informacija bi mogla da im pruži bitnu prednost i nanese štetu poslovanju ovog subjekta na način što će _____, pri čemu predmetna šteta može uzrokovati gubitak tržišta ili prometa u visini od _____, a na osnovu procjene _____.	„Od „██████“ je tokom 2010. pribavljeno 100t sirovine...“
2.			

Povjerljiva verzija mora da ima istovjetan format kao i originalna verzija, dok se ne mogu uklanjati/zatamnjavati zaglavlja dokumenata i zaglavlja kolona u tabelama u dokumentu, kao u primjeru:

Kupac*	Kupac1**	Kupac2**	Kupac3**
2009	125.000 kom	25.000 kom	65.000 kom
2010	115.000 kom	/	75.000 kom

*ne može se zacrniti

** zaštićena imena kupaca

6. Ako stranka u postupku pred Agencijom zahtjeva razgledanje i prepisivanje spisa (čl. 69. Zakona o opštem upravnom postupku), uključujući zaštićene podatke, može se odobriti uvid u originalnu verziju isprave ako se ocijeni da to ima veći značaj sa aspekta zaštite prava stranke u postupku nego zaštite povjerljivosti podataka lica na koje se odnose, prije svega u odnosu na ocjenu mogućnosti ostvarenja prava iz člana 65 Zakona.

Podgorica, 30.09.2014

DIREKTOR
MIODRAG VUJOVIĆ